



## **Mycoplasma: sluipmoordenaar die maandenlang onder de radar kan blijven**

**Op het IPVS-congres in Dublin hoorde varkensdierenarts Hans Neleman een collega vertellen over een mycoplasma-uitbraak die, ondanks verdenkingen en verschillende onderzoeken, pas na 7 maanden werd vastgesteld. Opmerkelijk, vond hij. Tot hij hiervan zelf getuige werd.**

Al ruim 25 jaar begeleidt Hans Neleman zowel zeugen- als vleesvarkenbedrijven vanuit zijn dierenartsenpraktijk Beltrum, onderdeel van het Veterinair Kennis Centrum Nederland (VKC). Op één van 'zijn' bedrijven speelde zich in de zomer van 2014 een opmerkelijke en vooral leerzame casus af.

"Het gaat hier om een volledig gesloten bedrijf dat al sinds jaar en dag onverdacht is van mycoplasma (bij herhaald ResPig bloedonderzoek werden geen antilichamen tegen mycoplasma gevonden) en dat uiterst secuur is ten aanzien van biosecurity", schetst Neleman de context. >>

## Problemen losten niet helemaal op

“Het was medio juli 2014 toen de eerste problemen opborrelden. Geen schokkende zaken, maar van die dingen waarop je toch niet helemaal gerust bent; af en toe een hoestende zeug, een inseminatie die niet ‘pakt’, een dracht die niet helemaal mooi verloopt, dat soort zaken. Toch toonde bloedonderzoek geen bijzonderheden aan. Aangezien een aantal zeugen ook slecht at, werd de oplossing in eerste instantie gezocht in een ander soort voer. Na die overgang ging het wel beter, maar toch losten de problemen niet helemaal op.”

## Massaal hoesten

Toen de dieren eind september met aanzienlijk koudere nachten te kampen kregen, namen de klachten fors toe. “De dekrijpe gelten begonnen massaal te hoesten. Met antibiotica kregen we het in eerste instantie redelijk onder controle, maar na verloop van tijd kwamen de klachten terug. Uitgebreid bloedonderzoek volgde, maar wederom geen bijzonderheden. In november begonnen ook de zeugen massaal te hoesten. Ook zij werden met antibiotica behandeld, maar het effect daarvan was slechts zeer matig. We besloten om sectie te verrichten op acht slachtzeugen met klinische hoestklachten. Op een enkele verkleving na, was er niets aan de longen te zien. Zekerheidshalve heb ik ook nog een kweek van de longen door de gezondheidsdienst laten onderzoeken, maar ook dat leidde niet tot een doorbraak.”

## Met de handen in het haar

In januari zag ik geen andere oplossing dan om een viertal biggen te offeren. Zowel de sectie als het onderzoek naar het longweefsel gaven geen enkele aanleiding om aan mycoplasma, of iets anders, te denken. Op dat moment heb ik echt wel even met mijn handen in het haar gezeten. Ondertussen vond vanuit ResPig opnieuw bloedonderzoek plaats. Tot mijn grote verbazing testte een aantal monsters, zowel bloed als speeksel, positief op mycoplasma. Tijd om ons hierover te verwonderen hadden we niet. Binnen 24 uur hebben we alle dieren intradermaal gevaccineerd.”

## Binnen 8 weken de baas

Het doortastende optreden zorgde ervoor dat de uitbraak snel onder controle was. “Dankzij het gerichte vaccinatieprogramma hebben we de uitbraak zonder medicatie onder controle gekregen. Na acht weken waren alle klachten verdwenen. En dat terwijl ik eind december nog dacht: waar gaat dit heen? Het snelle handelen heeft voor een goede afloop gezorgd, maar toch kan ik de onmacht en het radeloze soms weer voelen als ik terugdenk aan die maanden die eraan vooraf gingen. Het verhaal van spreker op het congres in Dublin kan ik inmiddels onderschrijven. Mycoplasma is een echte sluipmoordenaar die maandenlang op je bedrijf kan ronddwalen.”